

ماه رمضان امسال هم تمام شد
در این یک ماه چه اتفاقاتی در حوزه فرهنگ رخداد؟

ماهی که ماه بود

شروع ماجرا بانامه وزیر بهداشت

در ۲۳ فروردین امسال و در آستانه فرارسیدن ماه مبارک رمضان، سعید نمکی؛ وزیر بهداشت در نامه‌ای به علیرضا رئیسی مواردی را در زمینه پروتکلهای مرتبط با مراسم این ماه مذکور شد. در بخشی از این نامه آمده: «در مورد شب‌های پرفیض قدر نیز مراسم احیا می‌تواند همچون سال گذشته با رعایت فاصله و تعداد محدود، در فضای مناسب و باز و در تمامی شهرها حد اکثر به مدت دو ساعت اجرا گردد. لوازم کاملاً شخصی و ورودی و خروجی‌ها متعدد و بدون تماس باشد. تجربه و مدیریت سال گذشته عزیزان یقیناً در بهتر برگزار شدن مراسم امسال مؤثر خواهد بود. با توجه به شیوع ویروس سرکش جهش بافته و قدرت سرایت و بیماری زایی بالا، اطلاع‌رسانی عمومی و ترغیب مردم به برگزاری مراسم محدودتر با اولویت منازل و استفاده از ظرفیت ارزشمند صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران و فضای مجازی همچون سال گذشته نباید مغفول بماند.» این نامه و بند‌های مختلف آن تقریباً توائست اساس کارهایت‌های مذهبی را در ماه رمضان تعیین کند. بعد از انتشار این نامه بود که آرام آرام هایت‌های مختلف در سراسر کشور به اطلاع‌رسانی برنامه‌های مختلف خود پرداختند. آنها اعلام کردند که با رعایت پروتکل‌ها به برگزاری مراسم مناجات خوانی سحرهای ماه مبارک می‌پردازن. تجربه سال گذشته نشان می‌داد که متولیان مخالف مذهبی، دغدغه این را دارند تا در کنار برگزاری آئین‌های مناجات خوانی و سوگواری، سلامت مردم هم حفظ شود.

خلاصه اش این است که عید رمضان آمد و ماه رمضان رفت. روزهای خوبِ لب‌تشنگی و «صلی‌ا... علیک یا ابا عبدا...» گفتن و شب‌های دلپذیر ابو حمزه و دعای مجیر هم به آخر خود نزدیک شد. امسال دومین ماه رمضانی بود که با ماسک «بالحجّة بالحجّة» گفتیم و وقت دعاکردن برای همدیگر نشد که با چهره‌های خیس از اشک دست‌رفیق صمیمی مان را که در هیئت کنارمی نشینند بگیریم و دست در دست برای هم دعاکنیم. دومین سالی است که توفیق نماز عید فطر از ما گرفته شده و وقتی صدای «الحمد لله على ما هدانا و له الشكر ما لا ولانا» از بلندگوهای مسجد سر کوچه‌مان بلندمی‌شود، لبخند به لب با یک جعبه کیک یزدی نمی‌رویم دم در مسجد که: «عیدتان مبارک نمازو زده هایتان قبول!»

رضايت رئيس، حمودي، از رعایت دسته‌العماء، ها

برگزاری صحیح و با امنیت کامل مراسم شب های قدر سبب شد که رئیس جمهوری در سخنرانی روز پنجم سبب شد که این نکته اشاره و آزان ابراز رضایت کند: «من بسیار خوشحالم که در این ایام سپریا مبارک، ماه مبارک رمضان، آن هم شب های قدر که در حمّت خداوند باز است و مثل روز ملی که هر کشور دارد - آن روز روز افتخار است و همه مردم در آن روز ملی می شوند، شادمانی می کنند، مراسم دارند - گویی خداوند بزرگ هم یک شب جمعت جهانی برای همه مسلمان ها و همه انسان ها مقرر کرده است، البته دیگران هم می توانند از این شب استفاده کنند، اما مسلمان های بیشتر استفاده می کنند و آن شب شب قدر است. مسلمان آنچه از قرآن به دست می آید: شب قدر در ماه رمضان است، چون از یک طرف، قرآن می گوید شَهْرُ مَصَانِ الَّذِي نَزَّلَ فِيهِ الْقُرْآنُ، می گوید قرآن در ماه رمضان نازل شده و از طرفی هم می خواهیم اثَّرْلَيْهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ، این قرآن در شب قدر نازل شده است پس هم قرآن در هر رمضان نازل شده و هم شب قدر در ماه رمضان است. این که در چه شبی از شب های ماه رمضان یا کدام شب شب قدر است، مباحثی وجود دارد. ماسه بی که بیشتر معروف است: شب نوزدهم، بیست و یکم و بیست و سوم را پاس مداریم، احیاء می داریم، شب تا صبح بیداری مانیم، در حال مناجات با خداوند واقع این حضور مردم در شرایط کرونایی که الحمد لله همه پروتکل ها را مراقبت کردن، آنها که در مراکز مذهبی و دینی حضور پیدا کردند و آنها که در خانه ماندند، باز به خاطر همین شرایط پروتکل و در خانه هم نباودند با همه نواهی که در مراکز دینی ما به گوش می رسید، جای بسیار تشکر دارد. مردم ما بسیار خوبی هستند، مردم معتقد و متدين هستند و با این دل پاک شان حتما یک شست و شوی کامل روحی را در این سه شب شاهد بودیم و وقتی بن پاکی و این صفاتی دل باعلم، دانش، تحقیقات و تلاش برای پیشرفت کشور و فناوری توان شود، می تواند شاهد تحول بسیار بزرگ در کشور باشیم که شاء... خواهیم بود».

رزمایش همدلی در ماه مبارک

«ایران همدل» عنوان پویشی است که تاکنون در چند دوره به همت موسسه حفظ و نشر آثار آیت‌الله خامنه‌ای به منظور خدمت رسانی به اقشار محروم جامعه برگزار شده است. سومین دوره این پویش به همت موسسه انقلاب اسلامی، با مشارکت کمیته امداد و سازمان بهزیستی و با مشارکت مردم و نهادهای مختلف برگزار شده و رکورد جدیدی از مشارکت مردمی برای کملک به محرومان خلق کرده است. مراکز اطعام مهدوی و افطاری ساده در ماه مبارک رمضان با رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی انجام شد. گفتني است در سال گذشته و با اجرای طرح‌های اطعام مهدوی و اطعام حسینی، بیش از ۲۷ میلیون وعده غذ مرحله سوم این پویش به مناسبت ماه مبارک رمضان در حالی آغاز ۱۶۵. بسته غذایی و سه میلیون و ۱۰۰ افطاری ساده با اعتباری بالغ بر ۱۰۰٪ بهداشتگی و در تازه‌ترین اقدام از این طرح، ۱۱ بسته معیشتی و غذای تهران توزیع شد.

ورود به نجف و کربلا در آستانه عید فطر ممنوع شد

با افزایش تعداد مبتلایان به کرونادر عراق، استاندار کربلا و نجف با اشاره به اعمال محدودیت‌ها، از منوعیت ورود به این شهرهای آستانه عید سعید فطر خبر دادند. به گزارش فارس، منوعیت ورود به کربلا و نجف به معنای منوعیت تردد در این شهرهای نیست، بلکه زائران سایر شهرهای عراق امکان ورود به نجف و کربلا را ندارند. افراد حاضر در این شهرها همچون روزهای گذشته می‌توانند به زیارت مشرف شوند.

نگاهی به برگزاری مراسم دعا و مناجات شب‌های قدر در مناطق مختلف کشور در دومین سالی که با کرونا دست و پنجه نرم می‌کنیم

هیاتی‌ها باز هم روسفید شدند

اگر خاطرطزان باشد، عاشورای سال گذشته که تمام شد، گزارشی در همین صفحه منتشر کردیم، درباره این که هیات‌هادرده‌هه اول محرم چگونه توانستند با برگزاری مراسم، آن هم در شرایط خاص کروناکنار بیانند. این در حالی بود که فقط دوروز قبیل ازو ازوال محرم، ستاد مقابله با کرونای پروتکل‌های تازه‌ای برای هیات‌های مذهبی وضع کرد که بنابراین پروتکل‌ها، برگزاری جلسات مذهبی در مساجد و حسینیه‌های سریسته به طور کل ممنوع شد.

اما آن طور که فکر می‌کردیم، ماجرای کرونا به محرم و صفر ختم نشد و ایام فاطمیه سال گذشته نیز در سایه کرونا با تمهیدات مدیران، جلسات و بزرگداشت‌های مذهبی برگزار گردید تا سال ۹۹ سالی عجیب و سخت برای دلدادگان اهل بیت عصمت و طهارت (ع) باشد. اما ماجراها به همین جا ختم نشد و ماه رمضان امسال، دومین رمضانی بود که آن را با کرونا سپری کردیم. امسال نیز بسیاری از هیأت‌ها و مساجد در تلاش بودند تا خشنه‌ای در مراسم به وجود نیاید و جلسات مانند گذشته با شور و شوق بسیار برگزار شوند. انصاف اشب‌های قدر امسال جلوه مدیریت درست و منطقی در هیأت‌های مذهبی بود. چراکه هیات‌ها از تجربه موفق رمضان امسال گذشته توانستند به درستی در رمضان امسال بهره ببرند. این گزارش نگاهی دارد به آنچه در ماه مبارک رمضان امسال بر مساجد و هیأت‌های مذهبی گذشته است.

10

10 of 10

آماده باش بازی فرنگی ساخته ام زده

بدیهی است که در شرایط کروناوی فعلی کشور، رعایت اصول و پروتکل های بهداشتی و همچنین فواصل اجتماعی ضرورتی انکار ناپذیر برای برگزاری مراسمی است. در همین راستا برای برگزاری مراسم مناجات خوانی در ماه مبارک رمضان، علاوه بر حسینیه ها و مساجد، نیاز به بسترهای دیگری نیز احساس می شد. این شد که فرهنگسرایها برای برگزاری مراسم مناجات شب های قدر وارد میدان شدند. بر همین اساس در آستانه شب های قدر حجت الاسلام والمسلمین محمودی، رئیس شورای هماهنگ تبلیغات اسلامی استان تهران با اشاره به تعیین ۵ نقطه جهت برگزاری مراسم این شب های بالارزش گفت: «سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران ۵ نقطه در ۵ فرهنگسرای راجهت برگزاری مراسم احیا اختصاص داده است، لذا مساجدی که از نظر فضای بازدچار مشکل هستند، می توانند از این امکان استفاده کنند.» سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران همچنین تلفن گویایی جهت هماهنگ فرهنگسرایها و مسؤولان هیات های مذهبی اختصاص داد تا به سهولت

از فرهنگ‌سراها که بگذریم، یکی دیگر از مراکزی که در ماه مبارک رمضان برای برگزاری مراسم‌های مناجات پایی کارآمدند، امامزاده‌ها بودند. از ابتدای ماه مبارک رمضان با توجه به دستورالعمل ستاباد کرونا، تربیخانه امامزاده‌ها بسته شدند و زائران در فضای باز امامزاده‌های استان تهران امکان تشرف و زیارت داشتند. البته در شهر تهران برش از امامزاده‌ها همچون امامزاده‌های بازار با تذکر شفاهی و کتبی از سوی پدافند غیرعامل و ستاد مقابله با کرونا، مجبور شدند تا در راه امامزاده را بینند: تا جایی که آن طور که ماطلاع پیدا کردیم، امامزاده سید ناصر الدین (ع)، امامزاده روح... الحسنی (ع)، امامزاده سید اسماعیل (ع)، امامزاده چهل تنان (ع)، امامزاده سید ولی (ع)، امامزاده زید (ع) و امامزاده یحیی (ع) در محله بازار تعطیل شدند. در آستانه شب‌های قدر، معاون فرهنگی اوقاف استان تهران اعلام کرد که آن دسته از امامزاده‌هایی که تمایل به برگزاری مراسم مناجات خوانی شب‌های قدر را دارند، می‌باشد. برنامه‌های خود را برای اعلان فاصله‌گذاری اجتماعی و پروتکل‌های بهداشتی، در بهترین شکل ممکن برگزار نمایند. چنانچه امامزاده‌ای شرایط رعایت این پروتکل‌ها را درآورد، باید مراسم خود را به طور کامل در فضای مجازی برپا کند. این تدبیر یکی از بهترین برنامه‌های برگزاری مراسم شب قدر را رقم زد و سبب شد امامزاده‌ها، امسال یکی از پیشتران برگزاری مراسم شب‌های قدر باشند.

از جمله امامزاده‌هایی که امسال در ماه رمضان با برنامه‌ریزی درست توانستند در بهترین شکل ممکن با رعایت دستورالعمل‌ها، پذیرای زائران بسیاری باشند: می‌توان به امامزاده صالح (ع) واقع در میدان تجریش و امامزاده قاضی الصابر (ع) واقع در دهونک اشاره نمود. افزون بر رعایت پروتکل‌های بهترین نحو در شب‌های ماه رمضان در این دو امامزاده، حضور موثر این دوره تهیه بسته‌های معیشتی برای اقشار ضعیف و کم‌درآمد جامعه، از جمله عواملی بود که می‌توان این دو امامزاده را در خط مقدم اجتماعات مذهبی ماه مبارک رمضان امسال دانست. مخصوصاً باید از اقدامات متولیان امامزاده صالح (ع) قدردانی نمود، چراکه این امامزاده توانست در تعامل درست با مسجد‌گیاهی تجریش و هیات ریحانه‌النبی (س)، فضایی را در این مسجد برای ساکنین منطقه تجربی و حومه مهیا نماید تا آنها بتوانند در ساعت‌های مختلف، از برنامه‌های متنوع چند مرکز مهم مذهبی شهر تهران بهره‌مند شوند. از جمله امامزاده‌های دیگری که امسال در ماه مبارک رمضان فعالیت‌های موثر و توازن با منیتی داشتند، می‌توان به امامزاده عینیلی و زینعلی (ع) پونک، امامزاده صالح (ع) فرجزاد، امامزادگان پنج تن (ع) لویزان، امامزاده سیده ملک خاتمن، (ع)، خانم امامزاده رضا (ع)، شهزاده احمد (ع) اشاره کرد.